

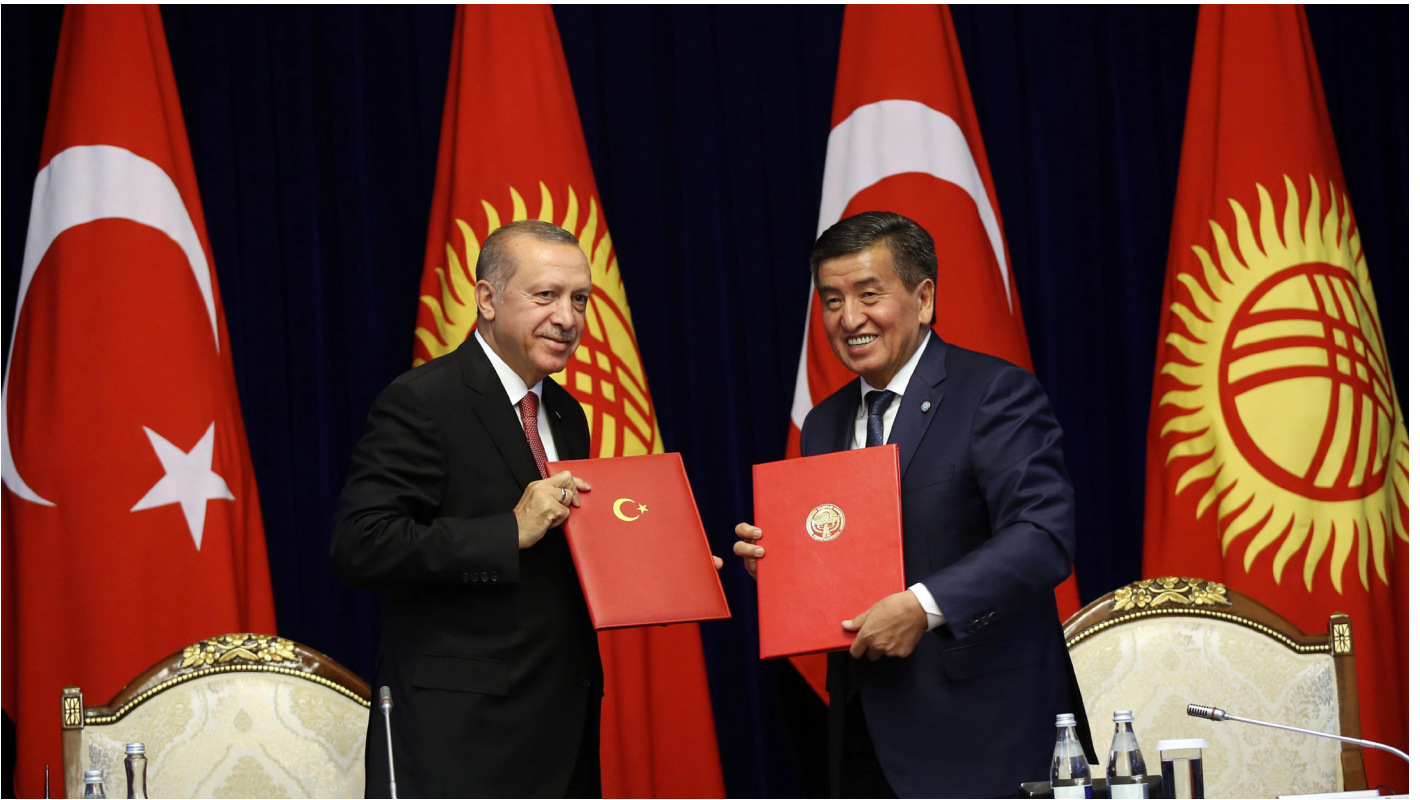
ORASAM

AYLIK BÜLTENİ

EYLÜL-2018 / Sayı: 21

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN KIRGIZİSTAN'DA VERİMLİ GÖRÜŞMELER GERÇEKLEŞTİRDİ

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan 1-3 Eylül tarihlerinde Kırgızistan'ı ziyaret etti. Türkiye-Kırgızistan ikili görüşmeleri, Türkiye-Kırgızistan İş Forumu, Üçüncü Göçebe Oyunlar Açılışı ve Altıncı Türk Konseyi Zirvesi için Kırgızistan'a gelen Cumhurbaşkanı Erdoğan Kırgızistan'da çok sıcak karşılandı.

Kırgız medyasında geniş yer bulan Erdoğan'ın ziyaretinden öne çıkan başlıklar şunlardı: "Türk toplumu Kırgız-Türk ilişkilerinin gelişmesinin yeni bir aşamaya çıkmasını bekliyor", "Maarif, Sapat okullarının yerini alacak", "Göçebe Oyunlarının bayrağını Ceenbekov Erdoğan'a verdi", "Dördüncü Göçebe Oyunlarına Türkiye ev sahipliği yapacak", "Kırgızistan'ta FETÖ meselesi çözüldü", "Türkiye, Kırgız öğrencilere Tıp eğitimi vermeye hazır", "İkili görüşmeler gerçekleştirildi," "Sooronbay Ceenbekov: Yatırımcılar için tüm gerekli koşulları sunmaya hazırız", "Kırgızistan ve Türkiye ticaret hacmini bir milyar dolara

çıkarmak", "Recep Tayyip Erdoğan doların ekonomi üzerindeki etkisi hakkında konuştu", "Bişkek'te Orta Asya'daki en büyük caminin açılışı yapıldı".

Üçüncü Göçebe Oyunlarının açılışı ve Altıncı Türk Konseyi Zirvesi nedeniyle çok sayıda uluslararası liderin Kırgızistan'a gelmesine ve yoğun programına karşın Kırgızistan Cumhurbaşkanı Ceenbekov, 1-2 Eylül tarihlerindeki programının önemli bir kısmında Erdoğan ile birlikteydi. 1 Eylül gecesi gerçekleştirilen ikili görüşmelerin ardından iki lider 2 Eylül sabahı Kırgız-Türk İş Forumu ve Bişkek Cumhuriyet Merkez İmam Serahsi Camisi'nin açılışını birlikte gerçekleştirdiler. Öğlen saatlerinde ise ikili Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'ne bir ziyaret gerçekleştirdi ve burada fahri doktora unvanı ile tevci edildiler. Daha sonra liderler ayrılarak Göçebe Oyunlarının açılışı ve Türk Konseyi Zirvesi için Isık-Göl kıyısındaki Çolpan Ata'ya hareket ettiler.

TÜRKİYE VE KIRGIZİSTAN CUMHURBAŞKANLARI KIRGIZİSTAN-TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİ'Nİ ZİYARET ETTİ

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sooranbay Ceenbekov 2 Eylül'de iki ülkenin ortak üniversitesi Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nde (KTMÜ) Tıp Fakültesi ve Araştırma Hastanesi temel atma, yeni tesislerin açılışı ve fahri doktora tevcihi törenlerine katıldılar.

Kardeş ve dost iki ülkenin cumhurbaşkanları üniversite mensupları ve konuklar tarafından büyük bir coşkuyla karşılandı. Cumhurbaşkanlarının KTMÜ'yü ziyareti Kırgızistan, Türkiye ve diğer Türk dünyası mediasında geniş yer buldu.

MediaManas'ın bildirdiğine göre, Törene cumhurbaşkanlarının yanı sıra T.C. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu, Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar, Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan, T.C. Bışek Büyükelçisi Cengiz Kamil Fırat, K.C. Ankara Büyükelçisi İbragim Cunusov, KTMÜ Mütevelli Heyeti Eski Başkanı Prof. Dr. Yusuf Tekin, KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı, KTMÜ Rektör Vekili Prof. Dr. Asılбек Kulmırzayev, Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, TBMM milletvekilleri Cevdet Yılmaz, Tamer Osmanoğlu, Mustafa Baki Ersoy, Dünya Etnospor Konfederasyonu Başkanı Bilal Erdoğan, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı Derya rs, İletişim Başkanı Fahrettin Altun, Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, Başdanışman Zafer ubuku, TİKA Başkanı Serdar am, Maarif Vakfı Başkanı Birol Akgün, Yurtdışı Türkler ve Akriba Topluluklar Başkanı Abdullah Eren, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanı Mehmet Güllüoğlu, K.C. Cumhurbaşkanlığı İdari Teşkilati Başkan Yardımcısı Almaz Kenenbayev, K.C. Cumhurbaşkanlığı İdari Teşkilati

Dışışleri Departmanı Başkanı Daniyar Sadıkov, K.C. Cumhurbaşkanlığı İdari Teşkilati Enformasyon Departmanı Başkanı Tolgonay Stamaliyeva, Eğitim ve Bilim Bakanlığı Müsteşarı Caparkul Taşiyev, niversite rektörleri, akademisyenler, öğrenciler ve basın mensupları katıldı.

4 yılda 12 tesis

KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı yaptığı konuşmada kısaca şunları söyledi: "Sayın Cumhurbaşkanım KTMÜ'ye 2011 yılında geldiğinizde niversitemizi yeniden yapılandırarak, kaybettiğimiz zamanı telafi etmemiz için yeniden bir yol haritası gösterip ufuk çizerek, Manas niversitesi'ni kuruluş amacına uygun olarak geleceğe taşıma konusunda bize büyük destekler verdiniz. İki dost ve kardeş ülkenin dünyada az rastlanan rneği olarak kurulan ve sizlerin büyük desteğiyle bugüne kadar gelen Manas niversitemiz, Kırgız kardeşlerimiz sinesinde, gönüllerinde sıcak bir yer buldu. Kırgızistan'ın da büyük desteği ile içinde bulunduğumuz bu kampsmze 84 hektar alan tahsis edildi ve çalışmalarımıza büyük destek verildi. Huzurlarınızda Kırgızistan'a ve Kırgız halkına en içten şükranlarımı sunuyorum. Sayın Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanımız, 2011 yılından sonra 2013 yılında da niversitemize teşrif ettiniz. Bu süre içerisinde bizlere vermiş olduğunuz dört somut görevi yerine getirmenin bahtiyarlığı ile o zaman 36.500.000 Dolarlık 12 binamızın hizmete açılmasını sizlerin uğurlu elleriyle sağladık. KTMÜ, akademik gelişmesini o günden bugüne hızla sürdürdü. Bugün de 47.000.000 Dolarlık harcamayla yapılan 12 büyük tesisimizi yaklaşık 4 yılda tamamlayarak, Orta Asya'nın en gelişmiş kampüs üniversitelerinden biri olduk. Kırgızistan'da nde ve nc bir ğretim kurumuyuz ve Orta Asya'nın 101 niversitesi arasında saygın bir yer edinmiş bulunuyoruz. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'miz bu kampüsün

oluşmasında, Üniversitemize 350 Milyon Dolarlık ödenek tahsis etmiştir. Her kuruluşunu en hassas bir şekilde burada esere dönüştürebilmek için gece gündüz çalışarak, bugün göğsümüzü gere gere bir büyük iddiayı sizlerin destekleriyle ve himayenizde gerçekleştirmekten büyük mutluluk duyuyoruz. Bir kez daha Türkiye Cumhuriyeti'ne, aziz milletimize şükranlarımızı sunuyoruz. Devletimizi ve milletimizi Allah muvaffak etsin ve daima yüceltsin!”

Kırgızistan'ın ve Kırgızca'nın gelişmesine katkı

KTMÜ Rektör Vekili Asılbek Kulmirzayev de “Bugün iki kardeş ülke Cumhurbaşkanlarımızın burada olmaları bizim için büyük önem arz etmektedir. Türk dünyasında ve uluslararası arenada Manas Üniversitesi, 23 yıllık zaman içinde, önemli bir kazanım ve ilerleme kaydetmiştir. Bu zaman içinde KTMÜ, güçlü akademik kadrosunu oluşturarak uluslararası standartlar çerçevesinde eğitim veren ve tanınan bir üniversite olmuştur. Kuruluşundan bu yana geçen sürede KTMÜ, uluslararası bilime katkılar sunan, Kırgızistan'ın ilk kampüs üniversitesi oldu. Bu süreçte Kırgızistan'a uluslararası yükseköğretim standartlarını yerleştirdi. Kırgızca'nın gelişmesine ve yaygınlaşmasına büyük katkılar sağladı. Kırgızca eğitim-öğretim metotları geliştirildi ve kurslar açıldı. Devletin resmî kurumlarıyla birlikte Kırgızistan'ın daha da ilerlemesi için birçok sosyal ve ekonomik projeler gerçekleştirdi. Siz çok kıymetli Cumhurbaşkanlarımızın Üniversitemizi ziyaret etmeleri bizi daha da motive edecek, Türk dünyası gençlerinin iki ülkenin ve Türk dünyasının geleceğini şekillendirmesine yönelik çabalarına ivme kazandıracaktır.” dedi.

Ceenbekov: Kırgızistan'da en önde gelen, kaliteli uzmanlar yetiştiren üniversite

Fahri doktora unvanının takdiminin ardından yaptığı konuşmada Cumhurbaşkanı Ceenbekov, iki ülke arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi çerçevesinde çok büyük gelişmelerin yaşandığını ve büyük adımlar atıldığını, eğitim ve iş dünyasında kurulan köprülerin bunların en önemlileri olduğunu söyledi. Cumhurbaşkanı yaklaşık 12 protokole imza atıldığını, iki ülke arasında kurulan Stratejik İşbirliği Kurulu'nun toplantılarını gerçekleştirdiklerini ve olumlu görüşmeler yapıldığını belirtti. Ceenbekov, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Kırgızistan ile Türkiye arasındaki ilişkilerde yeni

bir dönemin başladığını dile getirdiğini ekledi. Ceenbekov, Türkiye'nin yeraltı kaynakları olmadan dünyanın en gelişmiş ekonomileri arasında yer aldığını da hatırlattı. Sooronbay Ceenbekov konuşmasında şunları vurguladı: “Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi gerçekten de büyük başarılar elde etti. Ben bunu bugün, Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı olarak, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanımıza şükranlarımın bir ifadesi olarak söylemeliyim. Manas Üniversitesi iki ülke arasındaki iş birliğinin en iyi örneği ve iki ülkenin en başarılı projesidir desem yanlış olmaz; çünkü bu Üniversite Kırgızistan'daki üniversiteler arasında en önde gelen ve kaliteli uzmanlar yetiştiren bir kurumdur. Bunun yanı sıra bu Üniversite iki ülke arasındaki dostluk ilişkilerinin pekiştirilmesine ve güçlenmesine büyük katkılar sağlamaktadır.”

Manas Üniversitesi ücretsiz eğitimle büyük yatırım gerektiren alanlarda uzmanlar yetiştirmektedir

Cumhurbaşkanı Ceenbekov sözlerinin devamında salondaki diğer üniversite rektörlerine seslenerek, şunları söyledi: “Bu salonda Kırgızistan'daki üniversitelerin rektörleri ve öğretim elemanları bulunmaktadır. Manas Üniversitesi, Kırgız halkı için kutsal olan Manas Ata'mızın adını taşımakta ve faaliyetlerinde yüce gönüllülük, barış, dostluk ve iş birliğini güçlendirme prensiplerini uygulamaktadır. Bunun yanı sıra Manas Ata'mızın Yedi Öğüdü'nü yerine getirmektedir. İkinci olarak eğitim kalitesine büyük önem vererek yüksek vasıflı uzmanlar yetiştirmektedir. Çoğu üniversite eğitim sektörünü bir kazanç alanı olarak görmekte ve eğitim ücretini arttırmaktayken, Manas Üniversitesi bu üniversitelerden farklı olarak, ücretsiz eğitim vermektedir. Bilindiği üzere bu Üniversite büyük ölçüde yatırım gerektiren alanlarda uzmanlar yetiştirmektedir. Öğrenciler bu Üniversitede burslu eğitim almaktadır. Maddi yardıma muhtaç olan öğrencilere burs da verilmektedir. En önemlisi ise bu Üniversitede rüşvetin olmamasıdır. Manas Üniversitesi, şeffaf bir üniversitedir. Ben bunu çok iyi biliyorum. Ülkemizde yolsuzluk ve rüşvete karşı başlattığımız savaşta bu Üniversite bizimle aynı saftadır ve bizi desteklemektedir. Bundan dolayı Üniversitemin yöneticilerine ve tüm mensuplarına teşekkür ediyorum. Bunların dışında Üniversitede Kırgızca'yı

geliştirmek için önemli çalışmalar yapılmaktadır. Kırgızistan üniversitelerinin Kırgızca eğitim vermediği zamanlarda bile Manas Üniversitesi'nin eğitim dillerinden biri Kırgızca'ydı. Bu durum bizi çok memnun etmektedir. Biz bu üniversiteyi desteklemezsek kimi destekleyeceğiz? Ben kendi adıma ve halkım adına bir kez daha Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a ve kardeş Türk Halkı'na şükranlarımı sunuyorum.”

Cumhurbaşkanı Ceenbekov tekrar diğer üniversite rektörlerine hitaben, “Dünya hızla değişmekte, yeni teknolojiler uygulanmakta ve bazı uzmanlıklar ortadan kaldırılıp yerine yeni uzmanlıklar konmaktadır. Sayın Üniversite Rektörleri, öğrencilerinizin beş yıl sonra, yani mezun olduktan sonra nasıl bir uzman olacağını bilmeniz gerekir. Küresel rekabet ortamında ülkemizde ne petrol ne gaz yataklarımız mevcut. Türkiye’de de ne petrol var ne de gaz. Peki Türkiye kendini nasıl kurtardı? Türkiye son 12 yıl içinde eğitim kalitesine ve nitelikli uzmanlar yetiştirilmesine büyük önem vererek kalkınmış ülkeler arasındaki yerini aldı. Biz de küresel rekabete hazır olup nitelikli uzmanlar yetiştirmek için çaba sarf etmeliyiz. Ticaret ve iş dünyası farklıdır. Biz ülkenin geleceği için nitelikli uzmanlar yetiştirmeye çalışmalıyız. Şahsıma fahri doktora unvanı verilmesinden dolayı teşekkür eder, bundan sonraki çalışmalarınızda başarılar dilerim.” sözleriyle konuşmasını tamamladı.

Erdoğan: Manas Üniversitesi örnek bir konuma ulaşmıştır

Törende konuşan Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, “Rektörümüz Prof. Dr. Sebahattin Balcı başta olmak üzere Manas Üniversitemizin yönetimine şahsıma tevdi ettikleri fahri doktora unvanı için şükranlarımı sunuyorum. Ben de, değerli kardeşim Sayın Ceenbekov gibi, artık bizler bir aradayız, beraberiz, fahri doktora ile birlikte bir hoca-öğrenci ilişkisini birlikte yürütebiliriz.” cümleleriyle sözlerine başladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitemiz, Kırgızistan başta olmak üzere Orta Asya’daki kardeş ülkelerin ve toplulukların gelişmelerine destek

vermek amacıyla, 1995’te kuruldu. Bu üniversite ecdadın tarihteki başarılarından ilham alarak, medeniyetimizin yeniden yükselişine katkı vermek üzere kurulmuştur. Amacımız burada devletine, vatanına, milletine, ailesine, kendisine faydalı ve birbirlerine içtenlikle bağlı nesiller yetiştirmektir. Yani buradan yetişecek olan Kırgız gençlerin özellikle ülkemizde birer misyon temsilcisi olması ne kadar önemliyse, aynı şekilde yetişecek Türk gençlerinin de Kırgızistan’da birer misyon temsilcisi olması, hatta farklı ülkelerde, Rusya’da, Çin’de bu tür görevleri ifa etmeleri çok büyük önem ifa ediyor diye düşünüyorum. Bu güzel üniversite aradan geçen 23 yılın ardından dostluğumuzun ve kardeşliğimizin en güzel örneklerinden biri olarak faaliyetlerine devam ediyor. Böylesine değerli bir eğitim ve bilim kurumunun şahsıma fahri doktora tevdi etmesinden büyük mutluluk duyuyorum.”

Hayalimiz, marka üniversiteler seviyesine çıkmaktır

“Sevgili Dostlar, Manas Üniversitesi’ni son sekiz yılda üçüncü kez ziyaret ediyorum. 2011 yılındaki ziyaretimde Üniversitemizin gelişmesi için dört hedef belirlemiştik. Bunları da Türkiye’den daha çok öğretim üyesinin gelmesi, daha fazla Türk öğrencinin tercih etmesinin sağlanması, özellikle de bu külliye’nin altyapısının geliştirilmesi ve teknopark kurulması olarak ifade etmiştim. Hayalimiz bu mümtaz eğitim-öğretim kurumumuzu dünyada örneklerini gördüğümüz, asırlar boyunca ayakta kalan ve başlı başına birer marka haline gelen üniversiteler seviyesine çıkarmaktı. Elbette böyle büyük bir hedefe öyle kısa sürede ulaşılamaz; ama biz şimdiden bu iradeyi ortaya koyar ve gereken çalışmaları yaparsak sonraki nesiller hayalimizi gerçeğe dönüştürebilir. Bunun için aynı ziyaretimde Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlığı ile de mutabık kalarak, Üniversitenin kuruluş anlaşmasını yenilemiştik. Üniversiteler dünyasında kuruluşu, yapılanması ve işleyişi ile istisnai bir örnek teşkil eden Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitemiz, bu girişimlerin ardından hızla gelişmeye başladı. Şu anda arkamdaki tabloyu görüyorum. Gayet geniş bir külliye ve bu külliye ağı içerisinde bu kadar okullar...”

Gelişme takdire şayandır

“10Nisan 2013'teki ikinci ziyaretimizde bu gelişmeleri bizzat müşahede ettim ve tamamlanan yatırımların açılışını gerçekleştirdik. Bu üçüncü ziyaretimde ise Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin Kırgızistan'da modern ve ileri bir yükseköğretim kurumu olarak örnek bir konuma ulaştığını görüyorum. Karşımızda Orta Asya'nın saygın üniversiteleri arasında yer alan, mezunların dünyanın her yerinde iş bulabildiği bir Üniversite görüyor olmaktan memnuniyet duyuyorum. Bugün 23 yaşında olan Üniversitemizin aradan geçen bu sürede kat ettiği akademik, fiziki, teknik ve teknolojik gelişme hakikaten takdire şayandır. Bu gelişmelere kaynak olması için Türkiye Cumhuriyeti Devleti olarak Üniversitemize 23 yılda 356 Milyon Dolar ödenek tahsis ettik. Türkiye'nin seçkin üniversitelerinden akademisyenleri burada görevlendirdik.” dedi.

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, “Manas Üniversitemiz, bugün ulaştığı seviye itibarıyla, FETÖ ihanet şebekesinin, Devletin uluslararası düzeydeki eğitimde başarılı olamayacağı şeklindeki iddiasını çürütmüştür. Üniversitemiz eğitim-öğretim, bilimsel gelişme, topluma hizmet ve uluslararası marka olma hedeflerine ulaşma yolunda şimdiden mesafe kat etmeye başladı. İnşallah, Allah nasip ederse, bir dahaki gelişimde karşımda çok daha ileri düzeyde bir üniversite bulacağıma inanıyorum.” sözleriyle Manas'taki gelişimin süreceğine inancını vurguladı.

İlk günkü heyecan ve kararlılıkla Kırgızistan'ın yanındayız

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, “İlk burayı ziyarete geldiğimde, sene 91, o civarlar. Buraların alışveriş yerlerinde satın alacak herhangi bir şey bulamazdınız. Öyle bir durum vardı; ama artık bunlar bizim için tarih oldu, geride kaldı. Şimdi bir diriliş var. Peki bu gün bizim için yeterli mi? Değil; ama daha iyi olacak. Buna inanıyorum! Dayanışma halinde Kırgızistan'ı ayağa kaldıracamız! Türkiye olarak, ilk günkü heyecan ve kararlılıkla biz Kırgızistan'ın yanındayız,

yanında olmaya devam edeceğiz! Son çeyrek asır Türkiye için olduğu gibi Türk Cumhuriyetleri için de kolay geçmedi. Türkiye olarak özellikle dost ve kardeş Kırgızistan ile siyasi olduğu kadar ekonomik, ticari ve kültürel alanlardaki iş birliğimizi de geliştirmek için gayret gösterdik. Biz ilişkilerimizi özellikle FETÖ gölgesinden kurtararak önümüzdeki dönemde daha da geliştirmeye kararlıyız. Yükseköğretim konusunda zaten Kırgız kardeşlerimizle çok müstesna iş birliğini şu anda burada yürütüyoruz. Türk Konseyi başta olmak üzere, çok taraflı platformlardaki iş birliğimizi de daha çok geliştirme hususunda yoğun çalışmalarımızı sürdürüyoruz, sürdüreceğiz. Ülkemizin en önemli özelliği, ilişkilerini daima karşılıklı kazanç ilkesine dayandırmaktır. Siyasette de ekonomide de kazan-kazan anlayışıyla hareket ediyoruz. Kırgızistan söz konusu olduğunda bu kazancın, muhatapların lehine büyümesinden, biz sadece memnuniyet duyarız. Yeter ki ortak geleceğimizi kimsenin güdümüne ve oyununa bırakmadan tamamen kendi irademizle belirleyelim.” dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, “2011'deki ziyaretimden bugüne kadar geçen 8 yılda koyduğumuz hedeflerin büyük oranda gerçekleştirilmiş olmasından duyduğum memnuniyeti bir kez daha ifade ediyorum, Üniversitemizin bugünlere gelmesinde emeği geçen Kırgızistan ve Türkiye Devletleri ile halkları başta olmak üzere herkese teşekkür ediyorum. Kırgızistan ile Türkiye arasında kurduğumuz bu eğitim köprüsünün genişleyerek, güçlenerek, zenginleşerek tüm Orta Asya'ya, tüm dünyaya yayılmasını diliyorum. Gençlerimizi, iş insanlarımızı, sivil toplum kuruluşlarımızı, kültür insanlarımızı ve diğer tüm alanlardaki kurumlarımızı, daha yakın, daha sıkı iş birliği yapmaya davet ediyorum. Sizleri sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.” diyerek sözlerini tamamladı.

Cumhurbaşkanlarının konuşmalarının ardından kurdelelerin kesilmesiyle KTMÜ'nün yeni tesisleri resmen hizmete açıldı.

Cumhurbaşkanları tarafından KTMÜ'de açılışı yapılan 12 tesis.

CUMHURBAŞKANI CEENBEKOV'TAN TÜRK İŞ İNSANLARINA ÇAĞRI

Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sooronbay Ceenbekov, Türk iş insanlarına Kırgızistan'da yatırım yapma çağrısında bulundu.

Bişkek'te 2 Eylül 2018'de düzenlenen Türkiye-Kırgızistan İş Forumu'na katılan Cumhurbaşkanı Sooronbay Ceenbekov, Türk iş insanlarına hitap ettiği konuşmasında, Kırgızistan'da iş yapmak için gereken bütün koşullar olduğunu söyledi. Girişimcilerin yatırım yapabilmeleri için süreçlerin basitleştirildiğini söyleyen Sooronbay Ceenbekov, çok az belgeye ve en fazla üç güne ihtiyaç olduğu; mali reformların bir sonucu olarak bölgedeki en liberal vergi rejiminin oluşturulduğu; tarım üreticileri, ticaret ve lojistik merkezleri, makine ve traktör istasyonlarının kâr payı vergisinden muaf tutulduğu; Hükümet tarafından belirlenen bölgelerdeki

yerleşimlerde kurulan işletmelerin gayrimenkul ve arazi vergisinden beş ilâ on yıl muaf tutulduğu bilgisini verdi.

Kırgızistan'ın tarım ürünleri, enerji, ışık, işleme endüstrileri ve turizme öncelik verdiğini söyleyen Sooronbay Ceenbekov, "Artık ülkelerimiz arasındaki ekonomik iş birliğinin gelişimine yeni bir ivme kazandırma zamanıdır. Ticari iş birliği alanındaki fırsatları tam kullanmadığımızı düşünüyorum. Ülkelerimiz arasındaki ticaret hacminin 1 milyar ABD Doları'na ulaşmasını sağlamak için her türlü çabayı göstermeliyiz. Kırgız Cumhuriyeti, organik ürünlerin Türkiye'ye ihracatını arttırmaya hazırdır. Bu ürünlere sürekli genişleyen Türkiye pazarında müşteriler bulacağımıza inanıyorum." dedi.

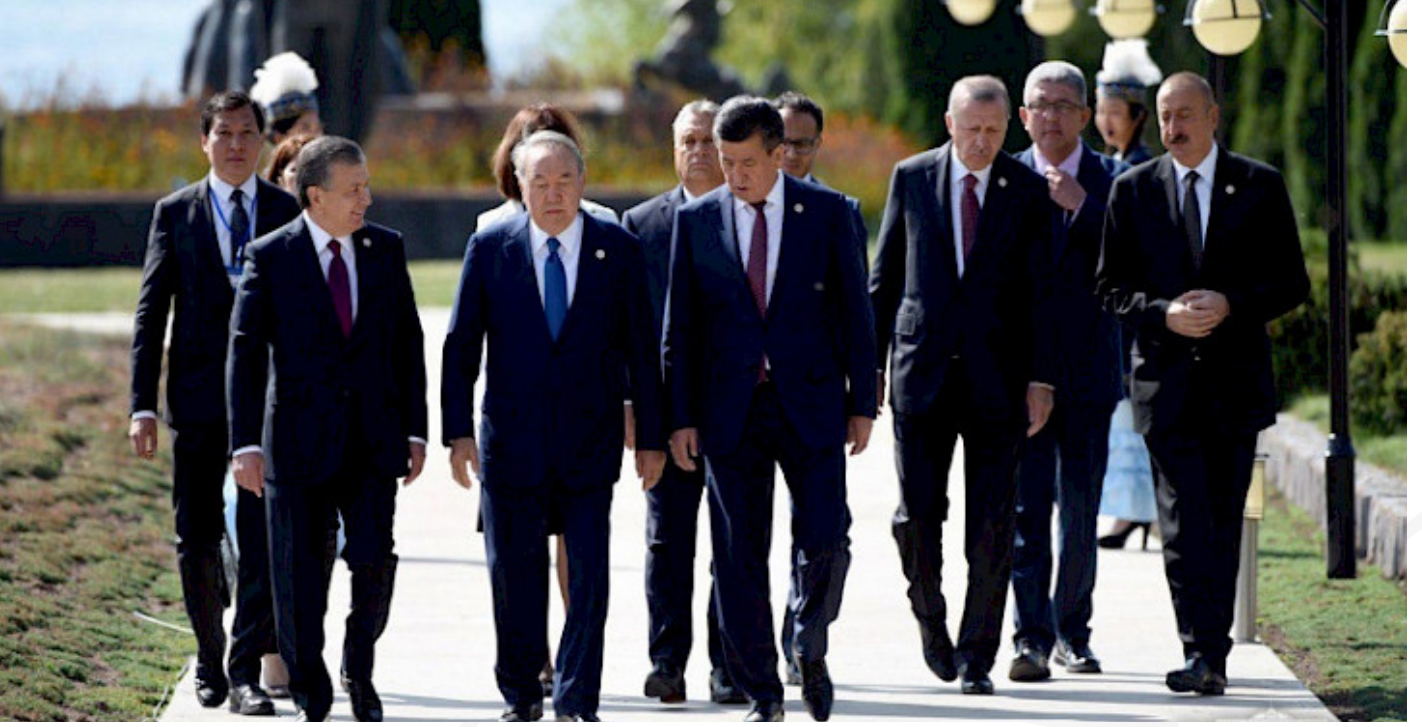
TÜRKİYE'NİN KIRGIZİSTAN'A TOPLAM YATIRIMI 1 MİLYAR DOLAR

Türkiye Cumhuriyeti Bişkek Büyükelçisi Cengiz Kamil Fırat, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ziyaretinin ardından düzenlediği basın toplantısında, Türkiye'nin Kırgızistan'a bugüne kadar 1 Milyar Dolar yatırım yaptığını açıkladı.

Kırgız haber sitesi 24.kg'nin 10 Eylül 2018 tarihli haberine göre Büyükelçi Fırat, TİKA'nın Kırgızistan'a hibe desteği sağlamaya devam edeceğini bildirdi. Büyükelçi, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Türk iş insanlarına yönelik Kırgızistan'da üretim ve Kırgızistan üzerinden ihracat yapma çağırısını da hatırlattı. Türkiye Cumhurbaşkanı'nın Kırgızistan'a yaptığı üç günlük ziyaret sırasında Kırgızistan'daki yatırım ve ticaret hacmini artırmak için anlaşma sağlandı. Türk iş insanları yatırım yapmak için ülkenin tarım, sanayi ve madencilikteki durumunu inceleyecek.

KIRGIZİSTAN'DA TÜRK KONSEYİ 6. DEVLET BAŞKANLARI ZİRVESİ YAPILDI

Kırgızistan'ın ev sahipliğinde Isık-Göl kıyısındaki Ruh Ordo Kültür Merkezi'nde 3 Eylül 2018'de "Gençlik ve Ulusal Sporlar" temasıyla "Türk Konseyi 6. Devlet Başkanları Zirvesi" yapıldı.

Türk Konseyi Devlet Başkanları Zirvesi'nde, Azerbaycan Devlet Başkanı İlham Aliyev, Kazakistan Devlet Başkanı Nursultan Nazarbayev, Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sooronbay Ceenbekov, Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Özbekistan Devlet Başkanı Şavkat Mirziyoyev, Macaristan Başbakanı Viktor Orban ve Türk Konseyi Genel Sekreteri Ramil Hasan hazır bulundu. Zirveye Azerbaycan, Kazakistan ve Türkiye üye ülke sıfatıyla, Özbekistan "onur konuğu", Macaristan ise "gözlemci ülke" sıfatıyla katıldı. Zirve, Türk Konseyi tarihinin en geniş kapsamlı zirvesi oldu.

Türk Konseyinin verdiği bilgiye göre Konsey üyesi Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkiye devlet başkanları yaptıkları konuşmalarda iş birliğinin güçlendirilmesinin önemi ve bunun yolları üstünde durdular. Türk Konseyi'ne girme talebi bulunan Özbekistan'ın Devlet Başkanı Mirziyoyev, yaptığı konuşmada, Türk Konseyi'nin bölgesel sorunların çözümü ve ekonomik alanda iş birliği için önemli bir zemin yarattığını ifade etti. Mirziyoyev, Türk Konseyi'ne üye ülkelerle Özbekistan arasındaki ticaret hacminin geçen sene yüzde 40 artış gösterdiğini belirterek, bu artışın devamını diledi. Mirziyoyev "Türk Konseyi ile iş birliğini daha ileri noktalara götürmeye hazırız.

Hâlihazırda Türk Konseyi'nin çalışmalarında yerimizi almış bulunmaktayız." dedi. Mirziyoyev ayrıca Türk Konseyi Modern İpek Yolu Ortak Tur Paketi Projesi'ne değindi ve söz konusu ortak pakete Buhara ve Hive gibi tarihi şehirleri dahil etmeye hazır olduklarını ifade etti.

Macaristan Başbakanı Viktor Orban ise, Türk Devletleriyle ortak kültürel ve tarihi bağlarına atıfta bulunarak Türk Konseyi ile yakın iş birliği içinde çalışmak istediklerini belirtti ve Macaristan'a verilen gözlemci üye statüsünden dolayı şükranlarını sundu.

Toplantı sonunda imzalanan Çolpon-Ata Deklarasyonu'yla, Kazakistan tarafından önerilen Türk Dili Konuşan Ülkelerin Entegrasyonuna ilişkin Kavram Kağıdı, Cengiz Aytmatov'un 90. Doğum Yıldönümü Ortak Bildirisi ile Gençlik ve Ulusal Sporlar Alanında İşbirliğinin Geliştirilmesine ilişkin Ortak Bildiri kabul edildi. Macaristan'ın Türk Konseyine gözlemci üye olarak katılması da karara bağlandı.

Zirvede Kazakistan'ın eski Tahran Büyükelçisi Bağdad Amreyev Türk Konseyi Genel Sekreteri olarak atandı; Türk Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Ömer Kocaman ve Türk Akademisi Başkanı Darhan Kızıralı'nın tekrar atanmaları onaylandı. Toplantının ardından Türk Konseyi Dönem Başkanlığı Kırgızistan'a geçti.

Konsey, Türk dünyasının tarihi ve kültürel birikimlerinden yararlanılarak, Türk dili konuşan ülkeler arasındaki çok taraflı iş birliğinin geliştirilmesi amacıyla 2009 yılında kuruldu.

BDT DEVLET BAŞKANLARI ZİRVESİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Tacikistan'ın başkenti Duşanbe'de 27-28 Eylül 2018 tarihlerinde Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) Devlet Başkanları Konseyi toplandı.

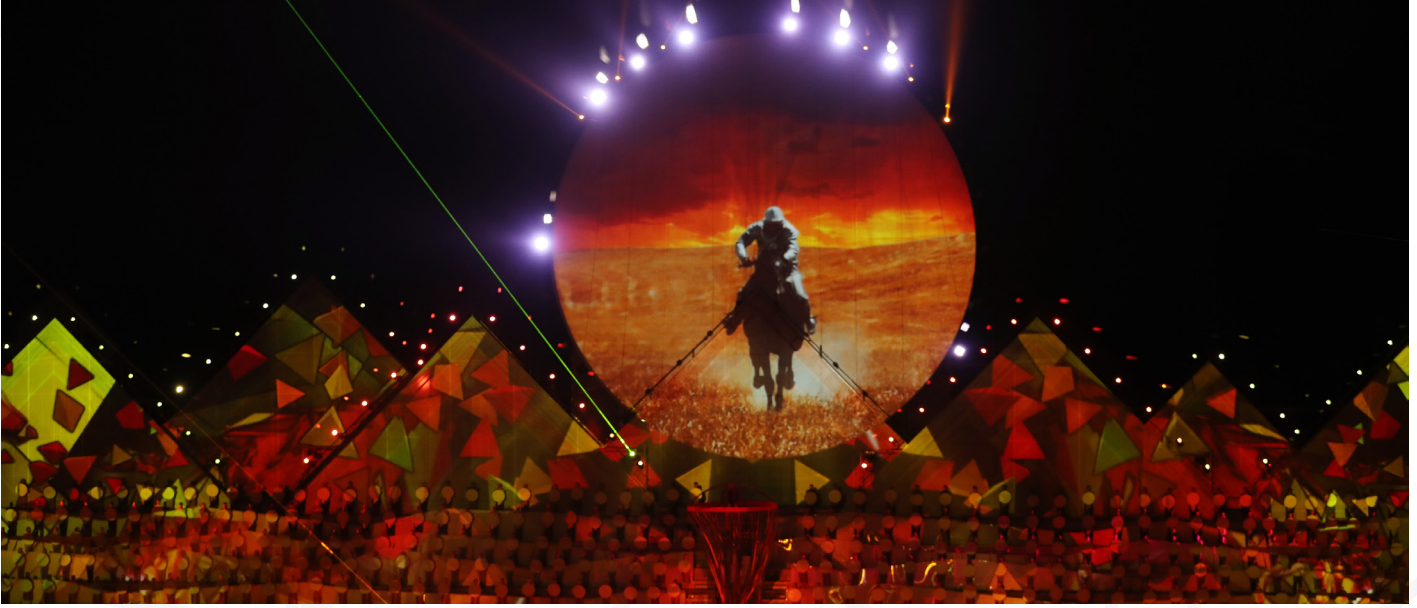
Duşanbe'deki toplantıya üye ülkeleri temsilen Azerbaycan Devlet Başkanı İlham Aliyev, Belarus Devlet Başkanı Aleksander Lukaşenko, Kazakistan Devlet Başkanı Nursultan Nazarbayev, Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sooronbay Ceenbekov, Moldova Cumhurbaşkanı İgor Dodon, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Tacikistan Devlet Başkanı Emomali Rahmon, Özbekistan Devlet Başkanı Şavkat Mirziyoyev, Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyan ve Türkmenistan Bakanlar Kurulu Başkan Vekili Purli Agamuradov katıldı.

Tacistan'ın Dönem Başkanlığı sırasındaki etkinlikleri hakkında bilgi verdiği toplantıda, 12 anlaşmaya imza atıldı. BDT Devlet Başkanları bir sonraki toplantının 2019'da Türkmenistan'da yapılması, araştırma alanında iş birliği ve barışçıl amaçlarla ülke dışı alanların kullanımı konularını da görüştü. Toplantı sonunda 2019-2023 Suçla Mücadelede Ortak Tedbirler Devletlerarası Programı,

Bilgi Teknolojileri Alanında Suçla Mücadelede Bağımsız Devletler Topluluğu Üye Devletleri İşbirliği Anlaşması, üye devletler Antiterör Merkezi Başkanı ile Hava Savunma Koordinasyon Komitesi başkanlarının atanması hakkındaki karar imzalandı. Ayrıca toplantıda Dünya Göçebe Oyunları Bağımsız Devletler Topluluğu Devlet Başkanları Bildirgesi, Cengiz Aytmatov'un 90. Yıldönümü Bağımsız Devletler Topluluğu Devlet Başkanları Bildirgesi sunuldu ve 1941-1945 Büyük Vatanseverlik Savaşı Zaferi'nin 75. Yıldönümü Kutlamaları için hazırlıklar yapılması kararlaştırıldı.

BDT, Sovyetler Birliği'nin dağıldığı sırada, 8 Aralık 1991'de kuruldu. Estonya, Letonya ve Litvanya hariç diğer eski Sovyet cumhuriyetlerinin kuruluşuna katıldığı Topluluk, 1993'te hazırlanan Tüzük ile kurumsallaştı. 1991'deki kuruluşta yer alan ülkelere Türkmenistan 2005, Gürcistan 2008, Ukrayna 2018 yılında tam üyelikten ayrıldı; Türkmenistan ortak üye olarak toplantılara katılmayı sürdürüyor.

KIRGIZİSTAN'DA ÜÇÜNCÜ DÜNYA GÖÇEBE OYUNLARI DÜZENLENDİ

Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sooronbay Ceenbekov'un ev sahipliğinde Isık-Göl kıyısındaki Çolpon-Ata ve Kırçın Yaylası'nda 2-6 Eylül 2018 tarihlerinde Üçüncü Dünya Göçebe Oyunları düzenlendi. Açılış törenine Tataristan Devlet Başkanı Röstem Minnehanov ile Türk Konseyi Toplantısı için Kırgızistan'da bulunan Kazakistan Devlet Başkanı Nursultan Nazarbayev, Macaristan Başbakanı Viktor Orban ve Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da katıldılar.

74 ülkeden bin 986 sporcu katıldığı Oyunlarda okçuluk, kökbörü, mangala, kemik fırlatma, kartal ve şahinle avcılık, mas ve bilek güreşi gibi 37 geleneksel spor dalında

yarışmalar düzenlendi. Farklı ülkelerden 267 hakemin yönettiği karşılaşmalarda ülkeler bağlamında en fazla katılım akıl oyunları ve güreşte oldu.

Oyunların galibi 40 altın, 32 gümüş ve 31 bronz madalya kazanan Kırgızistan olurken; ikinciliği, 8 altın, 24 gümüş ve 3 bronz madalya ile Kazakistan; üçüncülüğü ise 17 altın, 12 gümüş ve 27 bronz madalya ile Rusya elde etti.

Tarihteki Türk kavimlerin hayatına ve medeniyetine ışık tutmayı amaçlayan oyunlar 2014 yılında başlatıldı. 2014, 2016 ve 2018'de Kırgızistan'da, Çolpan Ata'da düzenlenen Dünya Göçebe Oyunları, 2020 yılında Türkiye'de düzenlenecek.

CUMHURBAŞKANI MİRZİYOYEV, BİNALİ YILDIRIM'I KABUL ETTİ

TBMM Başkanı Binali Yıldırım, Özbekistan'daki resmi temasları kapsamında 24 Eylül 2018 tarihinde Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev tarafından kabul edildi. Kabul sırasında yaptığı konuşmada Özbekistan-Türkiye ilişkilerinin stratejik ortaklık seviyesine ulaştığını vurgulayan Mirziyoyev, Türkiye ile Özbekistan arasında çeşitli alanlarda imzalanan anlaşmaların, bu tür ziyaretlerle daha sağlam temellere oturarak yapıcı bir iş birliğine dönüştüğünü söyledi. Mirziyoyev, ortak programların ve iş birliği projelerinin desteklenmesine parlamenterlerin verdiği aktif desteğin önemine de dikkat çekti.

Son dönemde Özbekistan'da gerçekleştirilen büyük çaplı reformları takdirle karşıladıklarını belirten Yıldırım, Türkiye'nin Özbekistan ekonomisi ve sosyal sektörünü geliştirmeye yönelik projelere her türlü desteği vermeye hazır olduğunu ifade etti.

ÖZBEKİSTAN VE HİNDİSTAN ARASINDA İŞ BİRLİĞİ GÜÇLENİYOR

Beşinci Hindistan-Orta Asya Diyalogu Toplantısı 13-14 Eylül 2018 tarihleri arasında Semerkant'ta düzenlendi.

Özbekistan Uluslararası İlişkiler Bilgi ve Analiz Merkezi tarafından Dış İşleri Hindistan Konseyi ile iş birliği içinde gerçekleştirilen toplantıya Hindistan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Mobashar Javad Akbar, Orta Asya ülkelerinden önde gelen bilim adamları ve uzmanlar katıldı.

Toplantıda ayrıca gelecek forumda Orta Asya'daki bölgesel iş birliğinin mevcut dinamikleri, istikrarlı kalkınmaya yönelik tehdit ve zorluklara karşı ortak mücadele ve Orta Asya ülkelerinin Hindistan'la siyaset, ekonomi, güvenlik ve kültür alanlarında etkileşiminin artırılması için öneri ve tavsiyelerin detaylandırılması kararlaştırıldı.

HİNDİSTAN-ORTA ASYA DİYALOĞU TOPLANTISI YAPILDI

Özbekistan ve Hindistan 20 İşbirliği Protokolü İmzaladı

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev'in 30 Eylül - 1 Ekim 2018 tarihleri arasında Hindistan'a yaptığı resmi ziyaret kapsamında yirmi işbirliği protokolü imzalandı.

Bilim, teknoloji, sağlık, tıp, tarım, turizm, askeri eğitim, hukuk, barışçıl amaçlı uzay araştırmaları alanlarında imzalanan protokollerin yanı sıra Andican Bölgesi ile Gucarat Eyaleti, Semerkant ve Agra kentleri arasında da iş birliği anlaşmaları imzalandı.

Şavkat Mirziyoyev; inovasyon, ileri teknoloji, programlama, sağlık hizmetleri alanlarında lider konumdaki Hindistan'ın deneyim ve teknolojisinin Özbekistan için önemli olduğunu söyledi.

Taraflar, yakın gelecekte ticaret hacimlerini 1 Milyar Dolar'a çıkarmaya karar verdiklerini de eklediler. 2017 yılı sonunda iki ülke arasındaki ticaret hacmi 327 Milyon Dolar olarak gerçekleşti.

Özbekistan ve Hindistan'dan 3 Milyar Dolarlık Yatırım Projeleri

Özbekistan Yatırım Komitesi tarafından Özbekistan ve Hindistan'ın 3 Milyar Dolar değerinde elli yatırım projesi gerçekleştirdiği bildirildi.

Yatırım projeleriyle ilgili anlaşmalar 28 Eylül 2018'de Delhi'de düzenlenen Özbekistan-Hindistan İş Forumu çerçevesinde gerçekleştirildi.

Komite; ilaç endüstrisi ve sağlık turizmi, tıp, bilgi ve iletişim teknolojileri, tarım, uranyum, nadir metaller ve demir, tarımsal kaynakların geliştirilmesi, altyapı ve düşük maliyetli konut inşaatı gibi alanlarda gerçekleşecek yatırımların umut vaat ettiğini belirtti.

Özbekistan'da Hint sermayesiyle kurulmuş 21 fabrika, Hint sermaye katılımıyla ortak kurulmuş 145 fabrika bulunuyor.

ÖZBEKİSTAN'IN DIŞ TİCARETİNDE TÜRKİYE'NİN PAYI ARTTI

Türkiye, yılın ilk sekiz ayında Özbekistan'ın dış ticaretinden yüzde 6,6 pay alarak, ülkenin dördüncü büyük ticari ortağı oldu.

Özbekistan Devlet İstatistik Komitesi'nden yapılan açıklamaya göre, Ocak-Ağustos döneminde ülkenin dış ticaret hacmi, 2017'nin aynı dönemine kıyasla yüzde 18,5 artarak 20,6 Milyar Dolar olarak gerçekleşti.

Söz konusu dönemde ülkenin ihracatı yüzde 4,4 yükselişe 8,6 Milyar Dolar'a, ithalatı da yüzde 31,2 artışla 12 Milyar Dolar'a çıktı. Ülkenin dış ticaret açığıysa 3,4 Milyar Dolar oldu.

Anadolu Ajansı'nın 15 Eylül 2018 tarihli haberine göre yılın ilk 8 ayında Özbekistan'ın en büyük ilk üç ticaret ortağı Çin, Rusya ve Kazakistan oldu.

ÖZBEKİSTAN'IN İLK ÜCRETLİ OTOBAN PROJESİ TÜRK ŞİRKETİNE EMANET

Türk şirketleri konsorsiyumu, Özbekistan makamlarıyla başkent Taşkent ile tarihi Semerkant şehirlerini bağlayacak olan, ülkenin ilk ücretli otopan projesinin ayrıntılarını ele aldı.

Anadolu Ajansı'nın 12 Eylül 2018 tarihli haberine göre görüşme, Özbekistan Devlet Yatırım Komitesi Başkanı Birinci Yardımcısı Laziz Kudrarov ile Türk şirketleri Cengiz-Kolin-Kalyon Konsorsiyumu yetkilileri arasında gerçekleşti. Görüşmede Türk tarafı projeye ilgili önerilerini sunarken, Özbek yetkililer de projeye ilişkin görüşlerini aktardı. Söz konusu otopanın geçeceği güzergâhta otopan inşaatının tarım arazileri, yayla ve çevreye etkisinin en aza indirilmesi

de gözden geçirildi.

Ülkedeki ilk ücretli otopan olması planlanan Taşkent-Semerkant güzergâhının inşaatına ilişkin mutabakatın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Nisan ayında Özbekistan'a gerçekleştirdiği resmi ziyaret sırasında sağlandığı hatırlatılırken, buna göre söz konusu otopanın 2019-2020 yıllarında hayata geçirilmesinin öngörüldüğü vurgulandı.

Halen yaklaşık 4 saatte kat edilebilen Taşkent-Semerkant güzergâhı, söz konusu projenin hayata geçirilmesinin ardından 2 saate inecek.

NURSULTAN NAZARBAYEV'DEN TÜRKİYE'YE RESMİ ZİYARET

Kazakistan Devlet Başkanı Nursultan Nazarbayev 13 Eylül 2018 tarihinde Türkiye'ye resmi ziyarette bulundu.

Nazarbayev, Türkiye'de Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve iş dünyası temsilcileriyle görüştü, Yüksek Düzeyli Stratejik Konsey Oturumu'na katıldı.

Nazarbayev, Yüksek Düzeyli Stratejik Konsey Oturumu'nda yaptığı konuşmada, Kazakistan ile Türkiye arasındaki ilişkilerin önemli bir bileşeni olan ekonomik iş birliğinin stratejik ortaklık ruhu içerisinde geliştiğini ifade etti.

Nazarbayev, ikili ilişkileri daha da güçlendirmek için iki ülke hükümet komisyonlarının etkin bir şekilde sorunların çözüm fırsatlarından yararlanmaları gerektiğini ifade etti.

"Yeni Sinerji" ortak programının sonuçlarına dikkat çeken Nazarbayev, iki ülke arasında yatırım ortaklığının gelişimine dair beklentileri de dile getirdi. Nursultan Nazarbayev özellikle petrol, gaz ve askeri-sanayi sektörlerindeki ilişkilerin güçlendirilmesinin önemini vurguladı.

Türkiye ile Kazakistan arasında 1,7 Milyar Dolarlık anlaşma

Kazakistan Yatırımlar ve Kalkınma Bakanı Cenis Kassimbek, Türkiye'nin Kazakistan'daki yatırımcılar sıralamasında ilk onda olduğunu, imzalanacak yirmiyi aşkın anlaşmayla yatırımların toplamının yaklaşık 1,7 Milyar Dolar olacağını söyledi.

Ankara'da 12 Eylül'de yapılan Kazakistan-Türkiye Yatırım Forumu öncesinde açıklamalarda bulunan Bakan Kassimbek, Forumda imzalanacak 20'den fazla anlaşmanın makine, kimya, gıda, ulaştırma, maden ve benzeri sektörlerle ilgili olduğunu belirtti.

Kazakistan ve Türkiye ticareti 5 Milyar Dolar'a çıkaracak Kazakistan Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev, Ankara ile ticaret cirosunu 2,5 kat artırarak 5 Milyar Dolar'a

çıkarmayı planladığını söyledi.

Nazarbayev, "Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı ile önemli ve verimli görüşmelerimiz oldu. Görüşmede bazı konularda görüş alışverişinde bulduk. Bölgesel ve uluslararası arenada benzer konulardaki sorunlarımızı açık bir şekilde konuştuk. Öte yandan artık ülkemizde Türk sermayesinin katılımıyla oluşan bin 800'den fazla girişim var. Geçen yıl iki ülke arasındaki ticaret hacmi neredeyse 2 Milyar Dolar'dı. Gelecekte bu rakamı 5 Milyar Dolar'a çıkarmayı hedefliyoruz." dedi.

Türk yatırımcıları Aktau ve Kurık limanları aracılığıyla faaliyet gösteren nakliye ve lojistik merkezinin gelişimine aktif olarak katılmaya çağırarak Nazarbayev, bugünkü müzakerelerde transit taşımacılık, petrol ve gaz, askeri-teknoloji, tarım, turizm, kültür, eğitim, bilim ve teknoloji alanlarında iş birliklerinin güçlendirilmesi konusunun ele alındığı bilgisini de verdi.

Kazakistan-Türkiye arasında demiryolu taşımacılığıyla ilgili anlaşma

Kazakistan ve Türkiye demiryolu taşımacılığı konusunda stratejik iş birliği anlaşması imzalandı.

Kazinform'un Kazakistan Temir Joli Basın Servisi kaynaklı haberine göre Ankara'daki Kazak-Türk Yatırım Forumu kapsamında mühendislik dahil demiryolu taşımacılığı alanındaki ikili ilişkileri güçlendirmek için hazırlanan protokol, Temir Joli Genel Müdürü Kanat Alpısbayev ve TCDD Yönetim Kurulu Başkanı Veysi Kurt tarafından imzalandı.

Anlaşmayla demiryolu taşımacılığı kapasitesinin artırılması, Kazakistan'daki taşımacılık ve lojistik sisteminin geliştirilmesi ve Trans-Hazar uluslararası taşımacılık koridorunun iş birlikleriyle güçlendirilmesi amaçlanıyor.

ÇİN, KAZAKİSTAN VE RUSYA'DAN DAHA FAZLA GAZ ALACAK

Çin'in yakın gelecekte Rusya ve Kazakistan'dan daha fazla doğal gaz almayı planladığı belirtildi.

RIA Novosti'nin Çin Haber Ajansı kaynaklı haberine göre Çin 2017'de Türkmenistan, Özbekistan ve Myanmar'dan doğalgaz boru hatlarıyla 94,6 Milyar Metreküp doğalgaz ithal etti. Yakın gelecekte Rusya ve Kazakistan'dan ithalat edilen gaz hacminin de artırılması bekleniyor.

Enerji yönetimiyle ilgili birimden bir Çinli yetkili, ülkeye doğal gaz ithal eden ülke sayısının 22'ye ulaştığını, böylece arz kaynaklarının çeşitliliğinin çok yüksek bir seviyeye ulaştırıldığını söyledi.

KAZAKİSTAN'IN EN BÜYÜK GÜNEŞ ENERJİ SANTRALİ İNŞA EDİLİYOR

Kazakistan'ın Almatı Bölgesi Kapşagay Şehri yakınlarında 150 MW kapasiteli ülkenin en büyük güneş enerjisi santrali inşa ediliyor.

Valilik projenin Almatı Bölgesi Heyeti'nin Nisan 2016'da Urumçi'ye yaptığı çalışma ziyareti sırasında yenilenebilir enerji kaynakları alanında imzalanan mutabakat çerçevesinde yürütüldüğünü bildirdi.

Projeye Çin ve Kazak şirketleri tarafından yaklaşık 150

Milyon Dolar tutarında yatırım yapıldı. Santralde kullanılan ekipmanların çoğu Almanya'da üretildi.

Uzmanlar 400 Hektarlık santralin ilk etap inşaatının Ağustos ayında başladığı, 2019'un ilk çeyreğinde ilk etabın, üçüncü çeyreğindeyse ikinci etabın tamamlanacağını belirtti.

Enerji santrali, güneş ışığının görünür spektrumunun enerjisini sabit voltajlı bir elektrik akımına dönüştüren 303 bin özel panelden oluşuyor.

TACİKİSTAN'IN İLK KÖPRÜLÜ KAVŞAĞI AÇILDI

Tacikistan'da ilk köprülü kavşağı törenle açıldı. 5 Eylül 2018 tarihindeki açılış törenine Tacikistan Devlet Başkanı Emomali Rahmon ve Duşanbe Valisi Rustam Emomali katıldı.

İnşası 22 Temmuz 2016'da başlayan üst geçit, Tacikistan Cumhuriyeti'nin bağımsızlığının 27. yıldönümü arifesinde tamamlanarak hizmete açılmış oldu.

TACİKİSTAN'DA 1,4 MİLYAR DOLARLIK TARIM ÜRETİMİ

Tacikistan'daki tarım ürünleri üretimi bu yılın ilk 8 ayında tüm tarla kategorilerinde 13 Milyar 233,7 Milyon Somoni (yaklaşık 1.4 Milyar Dolar) olarak gerçekleşti. İstatistiki verilere göre tarım ürünleri üretimi 2017 yılının aynı dönemine kıyasla yüzde 6,1 oranında artmış oldu.

Ülkede bitkisel üretim ve hayvancılık alanlarındaki sınırlı büyüme sırasıyla yüzde 7 ve yüzde 4 olarak gerçekleşti. Buna göre tüm tarla kategorilerinde 936.600 tondan fazla hububat, 426.700 ton patates ve diğer ürünler üretildi.

TÜRKMENİSTAN 1 MİLYON TONLUK PAMUK TOPLAMAYA BAŞLADI

Türkmen Pamuk Şirketi Yönetim Kurulu Başkanı, dünyanın en büyük on pamuk üreticisinden biri olan Türkmenistan'da, 2018'de, 1.05 Milyon Ton hasat yapılmasının öngörüldüğünü açıkladı.

Orta Asya'daki en büyük doğalgaz ihracatçısı da olan Türkmenistan'ın pamuğu Avrupa, Çin ve Rusya'ya gidiyor. Türkmenistan SSCB zamanında hasat edilen pamukların sadece yüzde 3'ünü geri dönüştürürken tekstil endüstrisinin gelişmesi sayesinde ülkede artık hasadın yarısından fazlası işlenebiliyor. Son yıllarda bu alana milyonlarca dolar yatırım yapıldığı belirtiliyor.

BERDİMUHAMMEDOV: "ORTA ASYA, DÜNYANIN ENERJİ MERKEZLERİNDEN BİRİNE DÖNÜŞÜYOR."

Türkmenistan Cumhurbaşkanı Kurbankulu Berdimuhammedov 25 Eylül 2018'de Halk Konseyi'nde yaptığı konuşmada, Orta Asya'nın dünyanın enerji merkezlerinden biri haline geldiğini söyledi.

Berdimuhammedov, "Son yıllarda uygulanan büyük ölçekli yatırım projeleri, Türkmenistan-Afganistan-Pakistan-Hindistan (TAPI) Doğal Gaz Boru Hattı inşaatının devam etmesinin yanı sıra Çin ve İran'a yeni doğal gaz boru hatlarının inşası, Devletimizin uluslararası enerji iş birliğinin geliştirilmesine katkısı olarak kabul edilebilir." diye konuştu. Bu durumun Orta Asya'daki genel duruma ve kalkınma

üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğunu ve bölgeyi dünyanın enerji merkezlerinden birine dönüştüreceğini belirten Berdimuhammedov, dünyanın en büyük gaz sahalarından biri olan Galkınış'ın geliştirilmesi için 8 Milyar Dolarlık yatırım yapıldığı bilgisini verdi. Berdimuhammedov, her yıl 386 bin ton polietilen ve 81 bin ton polipropilen üretecek kimyasal gaz kompleksinin ve doğal gazdan Euro-5 ekolojik standartlarına uygun A-92 benzininin üretimini sağlayacak bir tesisin inşasının tamamlanmakta olduğunu da bildirdi.

TÜRKMENİSTAN'IN İLK BUHAR-GAZ SANTRALİ AÇILDI

Türkmenistan Devlet Haber Ajansı, güneydoğudaki Marı Vilayeti'nde, ülkenin ilk buhar-gaz kombine çevrim santralinin Cumartesi günü faaliyete geçtiğini yazdı. RIA Novosti'nin Türkmen enerji bakanlığındaki yetkililere dayandırdığı haberinde santralin maliyetinin 1,2 Milyar Dolar olduğu belirtildi. Santralin açılış törenine Cumhurbaşkanı Kurbankulu Berdimuhamedov da katıldı. Orta Asya'da bir benzeri olmayan enerji santrali, iç pazarın ihtiyaçlarını karşılamakla

beraber, komşu ülkelere olan enerji ihracatını yılda 3 Milyar kWh arttıracak. Tesis, Amerikan General Electric'in her biri 263,5 MW kapasiteli 4 gaz ve 260 MW'lık 2 buhar türbini gibi yüksek teknoloji ekipmanlarına sahip bulunuyor. Güç istasyonu, enerji üretiminde gaz ve buhar kullanımını birleştirerek atmosfere zararlı emisyonları azaltıyor ve yıllık kapasitesi 1574 MW olan ekipmanın verimliliğini artırıyor.

KTMÜ Adına Sahipleri:
Rektör Prof. Dr. Sebahattin Balcı,
Rektör Vekili Prof. Dr. Asılбек Kulmırzayev

ORASAM Adına Genel Yayın Yönetmeni:
Doç. Dr. Yunus Emre Gürbüz

Editör: Dr. Bülent Namal

Yayın Danışmanları: Prof. Dr. Anvarbek MOKEEV
Doç. Dr. Yunus Emre Gürbüz,
Yrd. Doç. Dr. Gökçe Yoğurtçu, Dr. Bülent Namal

Yayına Hazırlayanlar:
Şeyda Çevikel, Maksat Acıkan uulu

Sayfa Tasarımı: Elfesiya Sencer

Yazışma Bilgileri: KTMÜ, ORASAM, Cengiz Aytmatov
Yerleşkesi, Bişkek
Tel: (0996) 0312-25-31-28

Orta Asya ülkelerinden Kırgızca, Türkçe, Rusça, İngilizce günlük haberler için sitemize bakabilirsiniz:
orasam.manas.edu.kg

Yerel Süreli Yayın No: ISSN 1694-7994